

stravy odepřeli. Ježto jen v tomto případě bylo by lze mluvit o zaviněném porušení smluvního závazku, jež by žalobce opravňovalo, žádati místo odepřené naturální stravy náhradu na penězích (§ 1295 obč. zák.), není žalobní nárok odůvodněn a bylo proto oprávněnému dovolání vyhověti, a změnou obou nižších rozsudků uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4098.

Dovolání jest nepřipustným (§ 502, odstavec třetí, c. ř. s.), bylo-li se do souhlasných rozsudků nižších soudů dovoláno jen co do 2.000 Kč, ač nižší soudy rozhodovaly o penizi přes 2.000 Kč.

(Rozh. ze dne 26. srpna 1924, Rv I 922/24.)

Žalobě o náhradu škody 4.000 Kč vyhověl procesní soud první stolice potud, že přiznal žalobci 2.000 Kč. Odvolací soud k odvolání obou stran napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud odmítl dovolání žalované.

Důvody:

Předmětem sporu byl kromě ostatních plnění, jež byla již v první stolici právoplatně zamítnuta, nárok na náhradu škody 4.000 Kč, z něhož souhlasným rozhodnutím obou nižších stolic byla žalobci přirknuta polovice 2.000 Kč. Dovolání žalované strany domáhá se změny odvolacího rozsudku právě ohledně těchto 2.000 Kč, žalobci v obou stolicích přiznaných, návrhem na zamítnutí žaloby i v příčině tohoto dílu žalobního nároku. Žádá se tedy na dovolací stolic, by přezkoumávala souhlasná rozhodnutí nižších stolic ve věci, v níž předmět sporu nepřesahuje 2.000 Kč. Dovolání jest tedy z této příčiny nepřipustno vzhledem na předpis Šu 502 c. ř. s. ve znění cís. nař. ze dne 1. června 1914 čís. 118 ř. z. a čl. IV. zákona ze dne 8. června 1923 čís. 123 sb. z. a n. a jest lhostejno, že odvolací soud rozhodoval na odvolání obou stran o celých 4.000 Kč, neboť dle zřejmého účelu těchto zákonných předpisů, by nebylo se dožadováno rozhodnutí nejvyšší stolice o věci v nižších stolicích souhlasně rozsouzené, nepřevyšuje-li hodnotu 2.000 Kč, může přicházeti ve zřetel jen onen předmět sporu, jenž se dovoláním k rozhodnutí vznáší na dovolací stolic.

Čís. 4099.

Dopravní řád železniční.

Dráha ručí dle Šu 65 (2) žel. dopr. ř. za škodu nedbalým a neodborným naložením zboží, jež bylo při celní prohlídce z vozu vyloženo, třebaže strana byla přítomna a zachovala se nečinně.

(Rozh. ze dne 26. srpna 1924, R II 239/24.)

Žalobu na dráhu o náhradu škody, ježto naložila vadně zboží po jeho vyclení, procesní soud první stolice zamítl, odvolací

s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci ji znovu projednal a rozhodl. N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Podle skutkového zjištění nižších soudů vznikla zažalovaná škoda nedbalým a neodborným opětným naložením předmětů, které byly při celní prohlídce v Břeclavě z vozu vyloženy. Zřejmě pochybeným jest hájení se žalované strany, že celní prohlídka a nařízení celního úřadu, aby se část předmětů v nábytkových vozech uložených vyložila, jsou pro železnice vyšší mocí a omluvným důvodem podle Šu 84 žel. dopr. ř. Vyšší mocí lze rozuměti jen události zvenčí přicházející, s nimiž nelze železnici počítati a jejichž následky nelze jí prostředky jsoucími po ruce odvrátiti. Nařídil-li celní úřad částečné vyložení zboží a neměla-li dráha po ruce dělníků, kteří by opětné naložení odborně a pečlivě obstarali, mohla tuto práci svěřiti na útraty strany zasílateli, což jí § 65 (2) žel. dopr. ř. výslovně dovoluje. Nelze tedy mluvit o tom, že se dráha nemohla uvarovati škodlivých následků celní prohlídky. Tvrzení, že manipulace spojené s celní prohlídkou provádí celní úřad sám, a že dráha není povinna pečovati o vyložení a opětné naložení prohlíženého zboží, odporuje nejen skutečnému průběhu celní prohlídky, při níž vykládání a opětné nakládání obstarali dle souhlasného udání obou stran zřízení železniční, nýbrž výslovnému předpisu Šu 65 (2) žel. dopr. ř., který ukládá splnění celních předpisů za povinnost dráze, dovoluje jí za to vybrati zvláštní tarifní poplatek a ustanovuje, že ať dráha svěří vyclení zasílateli, neb opatří je svými lidmi, jest vždy sama za ně zodpovědná. Ovšem neručí železnice za škodu z vadného opětného naložení zboží, vyloženého při celní prohlídce, podle Šu 84 žel. dopr. ř., nýbrž podle zvláštního předpisu poslední věty Šu 65 (2) žel. dopr. ř. jen jako zasílatel, tedy dle čl. 380 obch. zák. jen potud, pokud neprokáže, že zachovala bedlivost řádného obchodníka. O takový důkaz se však žalovaná strana vůbec ani nepokusila. Dovožuje-li stížnost konečně, že poškozený byl na vadném opětném naložení spoluvinen a musí škodu aspoň částečně sám nésti, poněvadž byl při celní prohlídce přítomen, přehlíží, že dle Šu 65 (2) žel. dopr. ř. jest celní odbavení výhradně povinností dráhy, takže strana není povinna býti při něm přítomna a že se železnice nemůže na nečinnost strany jako spoluzavinění její odvolávati.

Čís. 4100.

Zaknihované právo čekatelské, není-li zároveň vymíněn zákaz zcizení, není na závadu zcizení nemovitostí, zatížené tímto obmezením. Soud poručenský není tu povolán, by ohledně nezletilého čekatele schvaloval smlouvu, již nemovitost byla zcizena.

(Rozh. ze dne 26. srpna 1924, R II 273/24.)